അധ്യാത്മരാമായണം ബാലകാണ്ഡം സർഗം1

.. രാമ ഹൃദയം..

യഃ പൃഥിവീ-ഭര-വാരണായ/ ദിവിജൈഃ സമ്പ്രാർഥിത+ശ്ചിന്മയഃ
സഞ്ജാതഃ പൃഥിവീതലേ രവികുലേ മായാമനുഷ്യോ്ഽവ്യയഃ .
നിശ്ചക്രം ഹതരാക്ഷസഃ പുനരഗാദ് ബ്രഹ്മത്വമാദ്യം സ്ഥിരാം
കീർതിം പാപഹരാം വിധായ ജഗതാം തം ജാനകീശം ഭജേ .. 1..

വിശ്വോദ്ഭവസ്ഥിതിലയാദിഷു ഹേതുമേകം
മായാശ്രയം വിഗതമായമചിന്ത്യമൂർതിം .
ആനന്ദസാന്ദ്രമമലം നിജബോധരൂപം
സീതാപതിം വിദിതതത്ത്വമഹം നമാമി .. 2..

പഠന്തി യേ നിത്യമനന്യചേതസഃ
ശൃണ്വന്തി ചാധ്യാത്മികസഞ്ജ്ഞിതം ശുഭം .
രാമായണം സർവപുരാണസംമതം
നിർധൂതപാപാ ഹരിമേവ യാന്തി തേ .. 3..

അധ്യാത്മരാമായണമേവ നിത്യം
പഠേദ്യദീച്ഛേദ്ഭവബന്ധമുക്തിം .
ഗവാം സഹസ്രായുതകോടിദാനാത്
ഫലം ലഭേദ്യഃ ശൃണുയാത്സ നിത്യം .. 4..

പുരാരിഗിരിസംഭൂതാ ശ്രീരാമാർണവസംഗതാ .
അധ്യാത്മരാമഗംഗേയം പുനാതി ഭുവനത്രയം .. 5..

കൈലാസാഗ്രേ കദാചിദ്രവിശതവിമലേ മന്ദിരേ രത്നപീഠേ
സംവിഷ്ടം ധ്യാനനിഷ്ഠം ത്രിനയനമഭയം സേവിതം
സിദ്ധസൻഘൈഃ .
ദേവീ വാമാങ്കസംസ്ഥാ ഗിരിവരതനയാ പാർവതീ ഭക്തിനമ്രാ
പ്രാഹേദം ദേവമീശം സകലമലഹരം വാക്യമാനന്ദകന്ദം .. 6..

പാർവത്യുവാച
നമോ്ഽസ്തു തേ ദേവ ജഗന്നിവാസ
സർവാത്മദൃക് ത്വം പരമേശ്വരോ്ഽസി .
പൃച്ഛാമി തത്ത്വം പുരുഷോത്തമസ്യ
സനാതനം ത്വം ച സനാതനോ്ഽസി .. 7..

ഗോപ്യം യദത്യന്തമനന്യവാച്യം
വദന്തി ഭക്തേഷു മഹാനുഭാവാഃ .
തദപ്യഹോഽഹം തവ ദേവ ഭക്താ
പ്രിയോഽസി മേ ത്വം വദ യത്തു പൃഷ്ടം .. 8..

ജ്ഞാനം സവിജ്ഞാനമഥാനുഭക്തി
വൈരാഗ്യയുക്തംച മിതം വിഭാസ്വത് .
ജാനാമ്യഹം യോഷിദപി ത്വദുക്തം
യഥാ തഥാ ബ്രൂഹി തരന്തി യേന .. 9..

പൃച്ഛാമി ചാന്യച്ച പരം രഹസ്യം
തദേവ ചാഗ്രേ വദ വാരിജാക്ഷ .
ശ്രീരാമചന്ദ്രേഽഖിലലോകസാരേ
ഭക്തിർദൃഢാ നൗർഭവതി പ്രസിദ്ധാ .. 10..

ഭക്തിഃ പ്രസിദ്ധാ ഭവമോക്ഷണായ
നാന്യത്തതഃ സാധനമസ്തി കിഞ്ചിത് .
തഥാപി ഹൃത്സംശയബന്ധനം മേ
വിഭേത്തുമർഹസ്യമലോക്തിഭിസ്ത്വം .. 11..

വദന്തി രാമം പരമേകമാദ്യം
നിരസ്തമായാഗുണസമ്പ്രവാഹം .
ഭജന്തി ചാഹർനിശമപ്രമത്താഃ
പരം പദം യാന്തി തഥൈവ സിദ്ധാഃ .. 12..

വദന്തി കേചിത്പരമോഽപി രാമഃ
സ്വാവിദ്യയാ സംവൃതമാത്മസഞ്ജ്ഞം .
ജാനാതി നാത്മാനമതഃ പരേണ
സംബോധിതോ വേദ പരാത്മതത്ത്വം .. 13..

യദി സ്മ ജാനാതി കുതോ വിലാപഃ
സീതാകൃതേഽനേന കൃതഃ പരേണ .
ജാനാതി നൈവം യദി കേന സേവ്യഃ
സമോ ഹി സർവൈരപി ജീവജാതൈഃ .. 14..

അത്രോത്തരം കിം വിദിതം ഭവദ്ഭിഃ
തദ്ബ്രൂത മേ സംശയഭേദി വാക്യം .. 15..

ശ്രീമഹാദേവ ഉവാച
ധന്യാസി ഭക്താസി പരാത്മനസ്ത്വം
യജ്ജ്ഞാതുമിച്ഛാ തവ രാമതത്ത്വം .
പുരാ ന കേനാപ്യഭിചോദിതോഽഹം
വക്തും രഹസ്യം പരമം നിഗൂഢം .. 16..

ത്വയാദ്യ ഭക്ത്യാ പരിനോദിതോഽഹം
വക്ഷ്യേ നമസ്കൃത്യ രഘൂത്തമം തേ .
രാമഃ പരാത്മാ പ്രകൃതേരനാദി-
രാനന്ദ ഏകഃ പുരുഷോത്തമോ ഹി .. 17..

സ്വമായയാ കൃത്സ്നമിദം ഹി സൃഷ്ട്വാ
നഭോവദന്തർബഹിരാസ്ഥിതോ യഃ .
സർവാന്തരസ്ഥോഽപി നിഗൂഢ ആത്മാ
സ്വമായയാ സൃഷ്ടമിദം വിചഷ്ടേ .. 18..

ജഗന്തി നിത്യം പരിതോ ഭ്രമന്തി
യത്സന്നിധൗ ചുംബകലോഹവദ്ധി .
ഏതന്ന ജാനന്തി വിമൂഢചിത്താഃ
സ്വാവിദ്യയാ സംവൃതമാനസാ യേ .. 19..

സ്വാജ്ഞാനമപ്യാത്മനി ശുദ്ധബുദ്ധേ
സ്വാരോപയന്തീഹ നിരസ്തമായേ .
സംസാരമേവാനുസരന്തി തേ വൈ
പുത്രാദിസക്താഃ പുരുകർമയുക്താഃ .. 20..

യഥാഽപ്രകാശോ ന തു വിദ്യതേ രവൗ
ജ്യോതിഃസ്വഭാവേ പരമേശ്വരേ തഥാ .
വിശുദ്ധവിജ്ഞാനഘനേ രഘൂത്തമേഽ-
വിദ്യാ-കഥം സ്യാത്പരതഃ പരാത്മനി .. 21..

യഥാ ഹി ചാക്ഷ്ണാ ഭ്രമതാ ഗൃഹാദികം
വിനഷ്ടദൃഷ്ടേർഭ്രമതീവ ദൃശ്യതേ .
തഥൈവ ദേഹേന്ദ്രിയകർതുരാത്മനഃ
കൃതേ പരേഽധ്യസ്യ ജനോ വിമുഹ്യതി .. 22..

നാഹോ ന രാത്രിഃ സവിതുര്യഥാ ഭവേത്
പ്രകാശരൂപാവ്യഭിചാരതഃ ക്വചിത് .

ജ്ഞാനം തഥാജ്ഞാനമിദം ദ്വയം ഹരൗ
 രാമേ കഥം സ്ഥാസ്യതി ശുദ്ധചിദ്-ഘനേ .. 23..

തസ്മാത്പരാനന്ദമയേ രഘൂത്തമേ
 വിജ്ഞാനരൂപേ ഹി ന വിദ്യതേ തമഃ .
അജ്ഞാനസാക്ഷിണ്യരവിന്ദലോചനേ
 മായാശ്രയത്വാന്ന ഹി മോഹകാരണം .. 24..

അത്ര തേ കഥയിഷ്യാമി രഹസ്യമപി ദുർലഭം .
സീതാരാമമരുത്സൂനുസംവാദം മോക്ഷസാധനം .. 25..

പുരാ രാമായണേ രാമേ രാവണം ദേവകണ്ടകം .
ഹത്വാ രണേ രണശ്ലാഘീ സപുത്രബലവാഹനം .. 26..

സീതയാ സഹ സുഗ്രീവലക്ഷ്മണാഭ്യാം സമന്വിതഃ .
അയോധ്യാമഗമദ്രാമോ ഹനൂമത്പ്രമുഖൈർവൃതഃ .. 27..

അഭിഷിക്തഃ പരിവൃതോ വസിഷ്ഠാദ്യൈർമഹാത്മഭിഃ .
സിംഹാസനേ സമാസീനഃ കോടിസൂര്യസമപ്രഭഃ .. 28..

ദൃഷ്ട്വാ തദാ ഹനൂമന്തം പ്രാഞ്ജലിം പുരതഃ സ്ഥിതം .
കൃതകാര്യം നിരാകാങ്ക്ഷം ജ്ഞാനാപേക്ഷം മഹാമതിം .. 29..

രാമഃ സീതാമുവാചേദം ബ്രൂഹി തത്ത്വം ഹനൂമതേ .
നിഷ്കല്മഷോഽയം ജ്ഞാനസ്യ പാത്രം നോ നിത്യഭക്തിമാൻ .. 30..

തഥേതി ജാനകീ പ്രാഹ തത്ത്വം രാമസ്യ നിശ്ചിതം .
ഹനൂമതേ പ്രപന്നായ സീതാ ലോകവിമോഹിനീ .. 31..

 സീതോവാച
രാമം വിദ്ധി പരം ബ്രഹ്മ സച്ചിദാനന്ദമദ്വയം .
സർവോപാധിവിനിർമുക്തം സത്താമാത്രമഗോചരം .. 32..

ആനന്ദം നിർമലം ശാന്തം നിർവികാരം നിരഞ്ജനം .
സർവവ്യാപിനമാത്മാനം സ്വപ്രകാശമകല്മഷം .. 33..

മാം വിദ്ധി മൂലപ്രകൃതിം സർഗസ്ഥിത്യന്തകാരിണീം .
തസ്യ സന്നിധിമാത്രേണ സൃജാമീദമതന്ദ്രിതാ .. 34..

തത്സാന്നിധ്യാന്മയാ സൃഷ്ടം തസ്മിന്നാരോപ്യതേഽബുധൈഃ .
അയോധ്യാനഗരേ ജന്മ രഘുവംശേഽതിനിർമലേ .. 35..

വിശ്വാമിത്രസഹായത്വം മഖസംരക്ഷണം തതഃ .
അഹല്യാശാപശമനം ചാപഭംഗോ മഹേശിതുഃ .. 36..

മത്പാണിഗ്രഹണം പശ്ചാദ്ഭാർഗവസ്യ മദക്ഷയഃ .
അയോധ്യാനഗരേ വാസോ മയാ ദ്വാദശവാർഷികഃ .. 37..

ദണ്ഡകാരണ്യഗമനം വിരാധവധ ഏവ ച .
മായാമാരീചമരണം മായാസീതാഹൃതിസ്തഥാ .. 38..

ജടായുഷോ മോക്ഷലാഭഃ കബന്ധസ്യ തഥൈവ ച .
ശബര്യാഃ പൂജനം പശ്ചാത്സുഗ്രീവേണ സമാഗമഃ .. 39..

വാലിനശ്ച വധഃ പശ്ചാത്സീതാന്വേഷണമേവ ച .
സേതുബന്ധശ്ച ജലധൗ ലങ്കായാശ്ച നിരോധനം .. 40..

രാവണസ്യ വധോ യുദ്ധേ സപുത്രസ്യ ദുരാത്മനഃ .
വിഭീഷണേ രാജ്യദാനം പുഷ്പകേണ മയാ സഹ .. 41..

അയോധ്യാഗമനം പശ്ചാദ്രാജ്യേ രാമാഭിഷേചനം .
ഏവമാദീനി കർമാണി മയൈവാചരിതാന്യപി
ആരോപയന്തി രാമേഽസ്മിന്നിർവികാരേഽഖിലാത്മനി .. 42..

രാമോ ന ഗച്ഛതി ന തിഷ്ഠതി നാനുശോച+
ത്യാകാങ്ക്ഷതേ-ത്യജതി നോ ന കരോതി കിഞ്ചിത് .
ആനന്ദമൂർതിരചലഃ പരിണാമഹീനോ
മായാഗുണാനനുഗതോ ഹി തഥാ വിഭാതി .. 43..

തതോ രാമഃ സ്വയം പ്രാഹ ഹനൂമന്തമുപസ്ഥിതം .
ശൃണു തത്ത്വം പ്രവക്ഷ്യാമി ഹ്യാത്മാനാത്മപരാത്മനാം .. 44..

ആകാശസ്യ യഥാ ഭേദസ്ത്രിവിധോ ദൃശ്യതേ മഹാൻ .
ജലാശയേ മഹാകാശസ്തദവച്ഛിന്ന ഏവ ഹി .
പ്രതിബിംബാഖ്യമപരം ദൃശ്യതേ ത്രിവിധം നഭഃ .. 45..

ബുദ്ധ്യവച്ഛിന്നചൈതന്യമേകം പൂർണമഥാപരം .
ആഭാസസ്ത്വപരം ബിംബഭൂതമേവം ത്രിധാ ചിതിഃ .. 46..

സാഭാസബുദ്ധേഃ കർതൃത്വമവിച്ഛിന്നേऽവികാരിണി .
സാക്ഷിണ്യാരോപ്യതേ ഭ്രാന്ത്യാ ജീവത്വം ച തഥാ ബുധൈഃ .. 47..

ആഭാസസ്തു മൃഷാ ബുദ്ധിരവിദ്യാകാര്യമുച്യതേ .
അവിച്ഛിന്നം തു തദ്ബ്രഹ്മ വിച്ഛേദസ്തു വികല്പതഃ .. 48..

അവിച്ഛിന്നസ്യ പൂർണേന ഏകത്വം പ്രതിപാദ്യതേ .
തത്ത്വമസ്യാദിവാക്യൈശ്ച സാഭാസസ്യാഹമസ്തഥാ .. 49..

ഐക്യജ്ഞാനം യദോത്പന്നം മഹാവാക്യേന ചാത്മനോഃ .
തദാऽവിദ്യാ സ്വകാര്യൈശ്ച നശ്യത്യേവ ന സംശയഃ .. 50..

ഏതദ്വിജ്ഞായ മദ്ഭക്തോ മദ്ഭാവായോപപദ്യതേ .
മദ്ഭക്തിവിമുഖാനാം ഹി ശാസ്ത്രഗർതേഷു മുഹ്യതാം .
ന ജ്ഞാനം ന ച മോക്ഷഃ സ്യാത്തേഷാം ജന്മശതൈരപി .. 51..

ഇദം രഹസ്യം ഹൃദയം മമാത്മനോ
മയൈവ സാക്ഷാത്കഥിതം തവാനഘ .
മദ്ഭക്തിഹീനായ ശഠായ ന ത്വയാ
ദാതവ്യമൈന്ദ്രാദപി രാജ്യതോऽധികം .. 52..

ശ്രീമഹാദേവ ഉവാച
ഏതത്തേऽഭിഹിതം ദേവി ശ്രീരാമഹൃദയം മയാ .
അതിഗുഹ്യതമം ഹൃദ്യം പവിത്രം പാപശോധനം .. 53..

സാക്ഷാദ്രാമേണ കഥിതം സർവവേദാന്തസംഗ്രഹം .
യഃ പഠേത്സതതം ഭക്ത്യാ സ മുക്തോ നാത്ര സംശയഃ .. 54..

ബ്രഹ്മഹത്യാദി പാപാനി ബഹുജന്മാർജിതാന്യപി .
നശ്യന്ത്യേവ ന സന്ദേഹോ രാമസ്യ വചനം യഥാ .. 55..

യോऽതി+ഭ്രഷ്ടോऽതി-പാപീ പരധന-പരദാ/-രേഷു നിത്യോ+ദ്യതോ വാ
സ്തേയീ ബ്രഹ്മഘ്ന-മാതാ/പിതൃവധനിരതോ യോഗിവൃന്ദാപകാരീ
യഃ സമ്പൂജ്യാഭി-രാമം പഠതി ച ഹൃദയം രാമചന്ദ്രസ്യ ഭക്ത്യാ
യോഗീന്ദ്രൈ/ര+പ്യലഭ്യം പദമിഹ ലഭതേ സർവ-ദേവൈഃ സ പൂജ്യം .. 56..

ഇതി ശ്രീമദധ്യാത്മരാമായണേ ഉമാമഹേശ്വരസംവാദേ ബാലകാണ്ഡേ
ശ്രീരാമഹൃദയം നാമ പ്രഥമഃ സർഗഃ .. 1..
ഓം. P.R.IYER. 29.4.2024.